

Sparekasser og alle Banker fælles Maksimalrente. Man har imidlertid anset denne Vej for ufarbar. For ikke at virke ligefrem skadelig maatte nemlig en saadan fælles Maksimalrente sættes ret højt, f. Eks. til $5-5\frac{1}{2}$ pCt., idet en Fastsættelse til et lavere Beløb vilde virke hemmende, ja mulig tilintetgørende for en Række af Instituter, der ifølge deres Virkeomraade, Størrelse m. v. arbejde med — og ere henviste til at arbejde med — en forholdsvis høj Indlaansrente. Men Nytten af en Maksimalrentes Fastsættelse vilde paa den anden Side efter Kommissionens For- mening under denne Forudsætning være ganske illusorisk, idet Fastsættelsen af den relativt høje Maksimalrente ikke blot vilde aabne Adgang for saadanne Instituter, der ifølge deres Opgaver og Anlæg naturlig ere henviste til at yde en relativt mindre Rente, til at sætte Renten op, men endog anspore dem til at gaa til en Forhøjelse af Renten for ikke ved at paadrage sig Skinnet af at yde en lavere Rente end den af Sagkyndigheden godkendte at støde deres Sparere fra sig.

Der har da efter Flertallets Skøn ikke været anden Udvej aaben end at bemyndige Sparekasse- og Bankraadet til at fastsætte Maksimalrenten forskellig efter de paagældende Instituters Art, Virkemaade, Beliggenhed og lignende Forhold.

Man har under Hensyn til den store Betydning, der tillægges den til Sparekasse- og Bankraadet henlagte Virksomhed, anset det betimeligt allerede her i de indledende Bemærkninger at udtale sig udførligere om Kommissionsflertallets Hovedsynspunkter med Hensyn til de til Raadet henlagte Opgaver. Hele Kommissionen er klar over, at en for alle Parter tilfredsstillende Løsning af disse vil være saare vanskelig at træffe; det er Flertallets Haab, at et Raad, der, saaledes som dets Sammensætning er foreslaaet, maa antages at være udrustet med den bedste saavel social-politiske som tekniske Indsigt med Hensyn til de til sammes Afgørelse henlagte Sager, maa kunne udøve en heldbringende Indflydelse paa Reguleringen af den for Erhvervslivet saa betydningsfulde Bestemmelse af Indlaansrentens Størrelse.

Til Forslaget til Lov om Spare- og Laanekasser.

De væsentligste af de nugældende Regler om Spare- og Laanekasser findes i Lov Nr. 64 af 28. Maj 1880 om Spare- og Laanekasser. Uden i øvrigt at komme nærmere ind paa denne Lovs Bestemmelser skal man dog ikke undlade at bemærke, at Loven i meget vidt Omfang opretholder det for Kasserne inden Lovens Ikrafttræden gældende frie Selvstyre, navnlig ogsaa i langt højere Grad, end den til Lovforslagets Udarbejdelse nedsatte Kommission havde foreslaaet. Ihvorvel det erkendes, at Sparekasserne i det hele og store ikke i de siden Sparekasselovens Ikrafttræden forløbne Aar have svigtet den dem af Lovgivningsmagten viste Tillid, maa det dog indrømmes, at den senere Tids Begivenheder tilstrækkelig tydelig have vist, at noget mere indgribende Regler for Sparekassevirksomheden end de i Loven indeholdte vilde have været

paa deres Plads. Der har da ogsaa fra Regeringens Side i Rigsdagssamlingerne 1908—09 og 1909—10 været fremsat Forslag, sigtende til at bøde paa de værste Mangler i Sparekasselovgivningen, men intet af Forslagene er blevet ophøjet til Lov. En fuldt ud betryggende Ordning af Bestemmelserne om Sparekassevirksomheden er imidlertid saa meget mere paa- krævet, som det jo nu drejer sig om Sikkerheden for endog meget betydelige Midler — en meget væsentlig Del af Landets rørlige Formue. Medens der saaledes, da Sparekasseloven den 1. Januar 1881 traadte i Kraft, her i Landet fandtes 446 Sparekasser med et samlet Tilgodehavende for Interessenterne paa 254 Mill. Kr. og i det hele en Forvaltningskapital paa 272 Mill. Kr., var Antallet af Sparekasser den 31. Marts 1911 vokset til 522 foruden 21 Ban-